

Podstawy przedsiębiorczości

mgr Piotr Urbaniak

T. 21. Rola państwa w gospodarce rynkowej

Jak już wiesz z poprzednich lekcji, gospodarka rynkowa to taki rodzaj gospodarki, w którym decyzje dotyczące zakresu i sposobu produkcji są podejmowane przez podmioty gospodarcze, kierujące się własnym interesem i postępujące zgodnie z zasadami racjonalnego gospodarowania. Podstawą podejmowania tych decyzji są informacje płynące z rynku oraz oczekiwania podmiotów gospodarczych.

Potrzeba ingerencji państwa w sprawy gospodarcze za pomocą polityki ekonomicznej wpływa z ograniczonych możliwości mechanizmów rynkowych w rozwiązywaniu problemów społecznych (np. wzrastającego poziomu bezrobocia, ubóstwa, patologii i przestępczości).

Jaką skalę powinny jednak mieć działania państwa?

Czy w gospodarce rynkowej zadaniem państwa jest zapewnienie szybkiego tempa wzrostu gospodarczego, czy – odpowiednich warunków życia dla wszystkich grup społecznych?

Cele polityki ekonomicznej państwa – gdzie trafiają publiczne pieniądze?

Polityką ekonomiczną nazywamy oddziaływanie państwa na procesy gospodarcze, stosunki ekonomiczne oraz relacje gospodarcze z zagranicą.

W gospodarce rynkowej podstawowymi celami polityki ekonomicznej są cele:

- **ustrojowo-systemowe i polityczne**, np. tworzenie prawa, wzmacnianie pozycji państwa na arenie międzynarodowej, decyzje o uczestniczeniu w globalnych organizacjach społeczno--gospodarczych;
- **ekonomiczne**, np. zwiększanie wzrostu gospodarczego, przedsiębiorczości, innowacyjności wszystkich podmiotów gospodarczych, umacnianie zdolności konkurencyjnej przedsiębiorstw i instytucji, zmiany w strukturze gospodarki;
- **społeczne**, np. wyrównywanie szans w zdobywaniu wykształcenia, ustalanie przepisów dotyczących praw i obowiązków pracowników oraz pracodawców, przeciwdziałanie bezrobociu, ochrona najsłabszych jednostek i grup społecznych;
- **ekologiczne**, np. ochrona walorów przyrodniczych, rekultywacja środowiska, zapewnienie przestrzennego ładu zagospodarowania;
- **obronno-militarne**, np. zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego.

Obrona narodowa

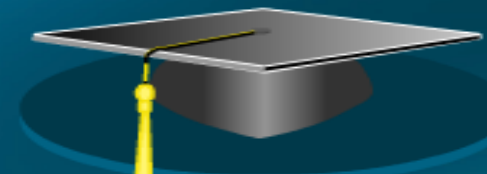
**Bezpieczeństwo
wewnętrzne**

Ochrona socjalna

Zdrowie

Edukacja

Infrastruktura

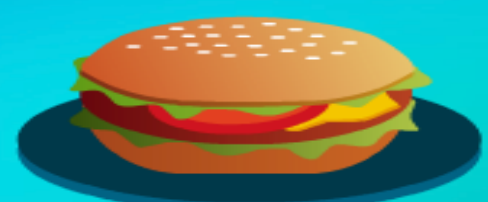
Ochrona środowiska

Rekreacja i kultura

Wydatki sektorowe

Wydatki konsumpcyjne

Obrona narodowa

**Bezpieczeństwo
wewnętrzne**

Edukacja

Edukacja szkolna

Edukacja akademicka

Stypendia naukowe

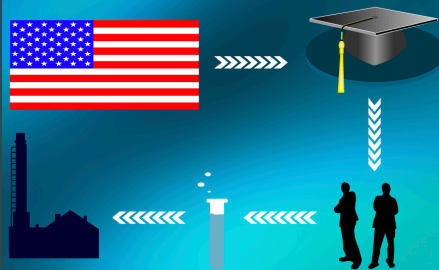
Stypendia socjalne

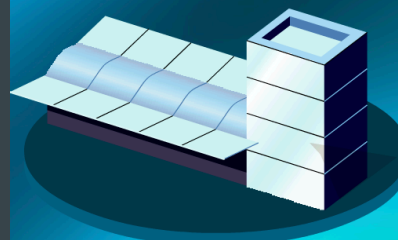
Dopłaty do kredytów studenckich

współpraca naukowa

Promowanie postępu technologicznego

Finansowanie badań

Dofinansowania leków

Zdrowie

kapitał ludzki

**wiedza
obywateli**

**zdrowie
obywateli**

Edukacja

Ochrona socjalna

Strajk!

Strajk!

Strajk!

Poprawa warunków pracy

Zasady BHP

**Poprawa warunków
pracy**

socjalna funkcja państwa

Zasady BHP

Utrzymywanie:
domów opieki społecznej

Utrzymywanie:
żłobków

Utrzymywanie:
przedszkoli

Becikowe

Urząd pracy

Zasiłek dla bezrobotnych
Kursy i szkolenia
Prace interwencyjne

Budownictwo socjalne

**przeznaczone dla osób
o najniższych dochodach**

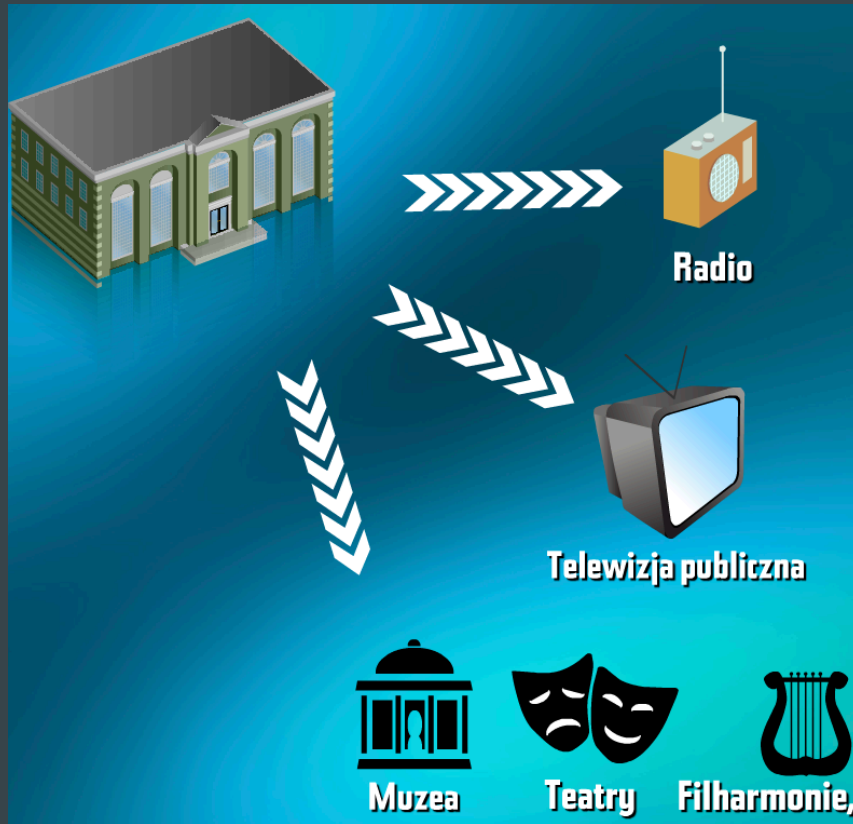
Zniżki dla uczniów, studentów i emerytów

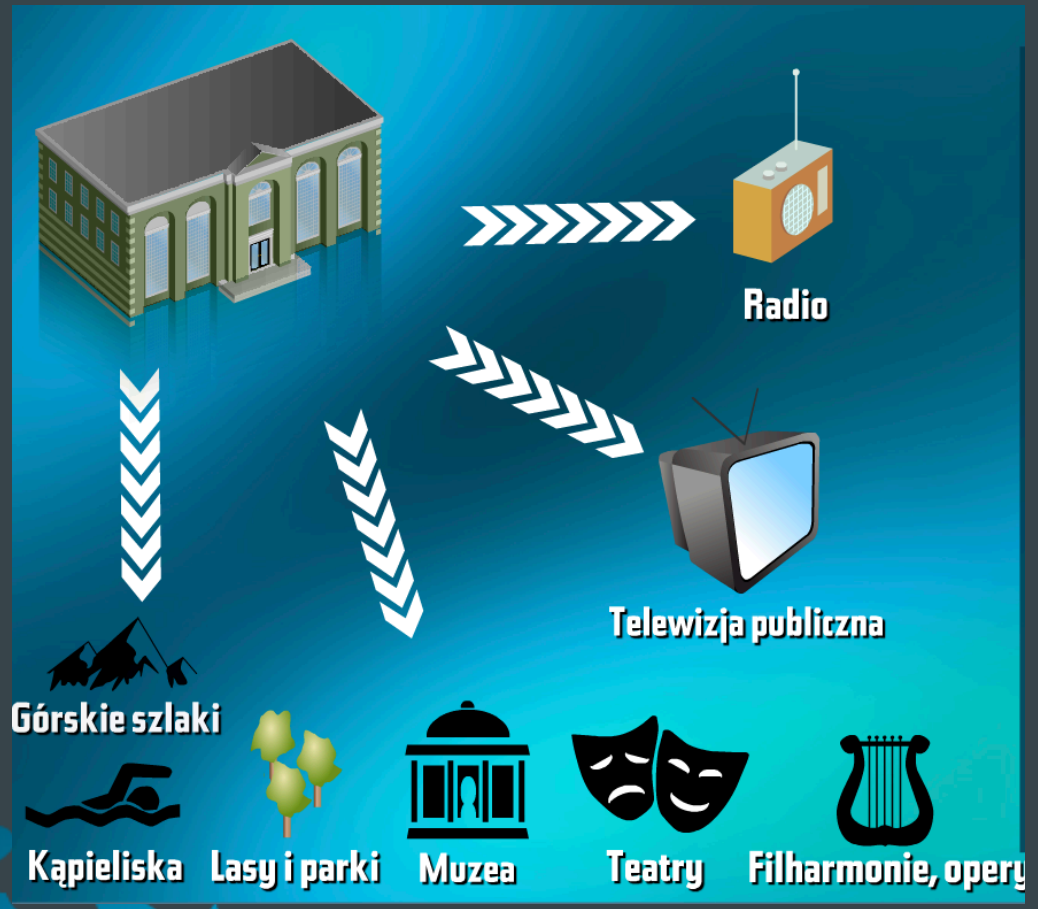

**Zapewnienie obywatelom
równych szans**

Rekreacija i kultura

Górskie szlaki

Kąpieliska

Lasy i parki

Muzea

Teatry

Filharmonie, opery

Radio

Telewizja publiczna

A yellow shield-shaped road sign with a black border and the letters 'A4' in black, mounted on a white post. The sign is positioned at the start of a road.

Infrastruktura

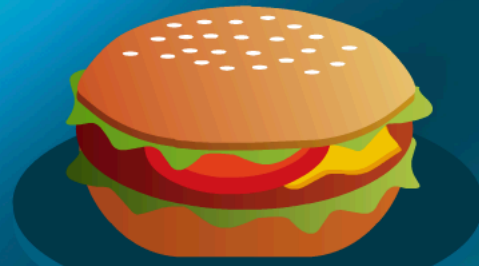
Wydatki infrastrukturalne

Ochrona środowiska

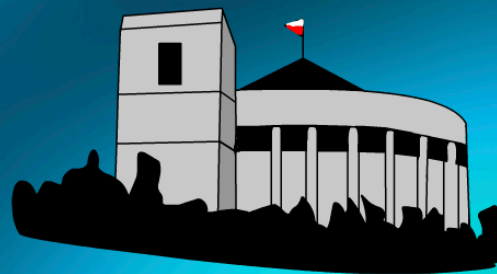
Wydatki konsumpcyjne

**Ministerstwo
Rolnictwa**

**Ministerstwo
Gospodarki**

**Ministerstwo
Finansów**

**Ministerstwo
Kultury**

Sejm RP

**Opracowano na podstawie materiałów dydaktycznych
Narodowego Banku Polskiego**